

การประเมินผลการดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการเรียน การสอนเพื่อสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับ ความต้องการของสถานประกอบการ Evaluation of Implementation of Educational Framework to Create Students with Characteristics Consistent to the Requirements of Enterprises

เบญจรัตน์ ราชฉวาง¹, ปิยะ กรกชจินตนาการ², สิริชัย นัยกองศิริ³
Benjarat Ratchawang¹, Piya Korakotjintanakarn², Sirichai Naigongsiri³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อพัฒนาองค์ประกอบ และ 2) เพื่อประเมินผลการดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยแบ่งออกเป็น ระยะที่ 1 พัฒนาองค์ประกอบ ประกอบด้วย ครูผู้สอนแผนกวิชาการตลาด จำนวน 2 คน นักศึกษาแผนกวิชาการตลาด วิทยาลัยพาณิชยการบางนา จำนวน 30 คน ระยะที่ 2 ดำเนินการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นิเทศการสอน ครูผู้สอนในรายวิชา ผู้เรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และตัวแทนสถานประกอบการ จำนวน 67 คน ระยะที่ 3 ประเมินผลการดำเนินงานตามรูปแบบ คือ ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานตามรูปแบบฯ

¹ นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาการสอนเทคนิคศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

² อาจารย์ภาควิชาครุศาสตร์เครื่องกล คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

³ รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ วิทยาลัยพาณิชยการบางนา

¹ Ph.D student in Technical Pedagogic Research and Development, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

² Lecturer, Department of Teacher Training in Mechanical Engineering, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

³ Deputy Director for Planning and Corporation, Bangna Commercial College

เป็นคณะกรรมการดำเนินงาน ผู้นิเทศการสอน ครูผู้สอน นักศึกษาแผนกวิชาการตลาด และตัวแทนสถานประกอบการ จำนวน 38 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินคู่มือนิเทศการสอน แบบประเมินหลักสูตรพัฒนาครูผู้สอน แบบประเมินเอกสารประกอบการสอน แบบประเมินคุณลักษณะผู้เรียน แบบประเมินความสอดคล้อง และแบบประเมินความพึงพอใจ ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานตามรูปแบบ สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ สถิติการทดสอบค่า t (t-test) ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. วัสดุการสอน ประกอบด้วย คู่มือนิเทศการสอน หลักสูตรฝึกอบรม และ เอกสารประกอบการสอน อยู่ในระดับมาก
2. ผู้เข้าอบรมการพัฒนาครูนิเทศก์ภายในสถานศึกษามีความรู้หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ผู้เข้าอบรมการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพแผนกวิชาการตลาด มีความรู้หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ผู้เรียนกลุ่มทดลองมีความรู้และทักษะการนำเสนอขายสินค้าหรือบริการและ ปิดการขายสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. ผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานตามรูปแบบฯ มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด

โดยสรุป การประเมินผลการดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการเป็นรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้จริง และสามารถสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ซึ่งผลการวิจัยโดยภาพรวมเป็นไปตามสมมติฐานทั้งสิ้น

คำสำคัญ : รูปแบบ การพัฒนา คุณลักษณะผู้เรียน สอดคล้อง การจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการ

Abstract

This research has objectives to 1) develop elements, and, 2) evaluate the implementation of educational framework to create students with characteristics consistent to the requirements of enterprises. The sample in

the research were classified based on phases of research. first phase, which is to develop elements, the sample a were 2 marketing teachers and 30 marketing students from Bang Na Commercial College. The second phrase, which is the teaching, the samples were school management, supervisors, teachers, students at High Vocational Certificate level, and representatives from enterprises, which are 67 persons in total. And for the third phrase, which is to evaluate the implementation of the framework, the sample a were Steering Committee, supervisors, teachers, marketing students and representatives from enterprises, which are 38 persons in total. (derived from purposive sampling) . The tools used in the research were questionnaire to evaluate teaching supervision manual, questionnaire to evaluate teacher development courses, questionnaire to evaluate training projects , questionnaire to evaluate handouts, questionnaire to evaluate consistency, questionnaire to evaluate student characteristics, and questionnaire to evaluate related person's satisfaction towards the implementation. Basic statistics used were the data analysis were percentage, mean and standard deviation. Statistic used for testing the hypothesis was T-test. The research results were as follows.

1.The teaching materials consisting of teaching supervision manual teacher development courses and handouts were rated at the high level.

2. The trained of participants of supervising teacher development in educational institution had knowledge after the training was higher than before the training with 0.05 level of significance, and the satisfaction was at the high level.

3. The trained of participants of development of education management for marketing subject had knowledge after the training was higher than before the training with 0.05 level of significance, and the satisfaction was at the high level. 4. The students had statistically different knowledge and presentation skill to sell goods or services and close the sales at .05 confidence level. The experimental group had higher knowledge and skills than the control group.

5. Persons related to the implementation of the framework were satisfied at the highest level.

In summary, the evaluation of implementation of educational framework to create students with characteristics consistent to the requirements of enterprises was appropriate for educational institutions to apply to the education management and to create students with characteristics consistent with the requirements of enterprises. The overall findings are in consistent with the assumptions.

Keywords : Framework, development, student characteristics, consistency, integrated education management

บทนำ

จากการศึกษาข้อมูลความต้องการแรงงานจำแนกตามหมวดอาชีพ กองวิจัยตลาดแรงงาน กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน เดือนมกราคม (2558) พบว่า อาชีพที่มีความต้องการมากที่สุด ได้แก่ อาชีพงานพื้นฐาน จำนวน 10,406 คน อาชีพพนักงานบริการ อาชีพพนักงานขายในร้านค้าหรือตลาด จำนวน 6,442 คน อาชีพเสมียน เจ้าหน้าที่ จำนวน 5,262 คน อาชีพช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 4,083 คน และอาชีพผู้ปฏิบัติงานในโรงงาน ผู้ควบคุมเครื่องจักร จำนวน 2,870 คน จากอาชีพที่มีความต้องการทั้ง 5 อาชีพนี้จะเห็นได้ว่า อาชีพพนักงานขายหรือพนักงานการตลาดเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานอยู่เป็นจำนวนมาก เช่นเดียวกัน จากการศึกษาเอกสารและ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะผู้เรียน แผนกวิชาการตลาดที่สถานประกอบการต้องการ พบว่า ยังมีข้อจำกัดอยู่หลายประการ เช่น การนำเสนอขายสินค้าและบริการ การจัดกิจกรรมการส่งเสริมการตลาด และการวางแผนการตลาด ดาราวรรณ แก้วเขียว (2554) โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมาจากหลายสาเหตุ เช่น ครูผู้สอน ผู้เรียน การบริหารจัดการของสถานศึกษา การเรียนการสอน และปัจจัยเกื้อหนุน ซึ่งปัจจัยที่สำคัญและสามารถพัฒนาได้เร็วที่สุด มี 3 ประการ ได้แก่ ครูผู้สอน ผู้เรียน และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งปัจจัยที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ ครูผู้สอน เมื่อเนื้อหาวิชาเปลี่ยน เทคโนโลยีมีความทันสมัยมากขึ้น การที่จะทำให้ผู้เรียนรับรู้เนื้อหาได้ดี ครูผู้สอนต้องมีการ

พัฒนาสื่อการสอน และทำอย่างไรที่จะให้ครูผู้สอนใช้สื่ออย่างเหมาะสมกับวิชาชีพและวัยของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นครูผู้สอนต้องมีการปรับวิธีการเรียนเปลี่ยนวิธีการสอนให้มีคุณภาพ ขณะเดียวกันผู้เรียนก็มีความต้องการสื่อการสอนที่ทันสมัย การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับวัยเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียน ดังนั้นผู้วิจัยได้ไปสอบถามและสัมภาษณ์สถานประกอบการจำนวน 132 แห่งเกี่ยวกับความสามารถของผู้เรียนในตำแหน่งพนักงานขายหรือพนักงานการตลาดที่สถานประกอบการต้องการพบว่า คุณลักษณะวิชาชีพแผนกวิชาการตลาด ที่สถานประกอบการต้องการมากที่สุด ได้แก่ การนำเสนอขายสินค้าหรือบริการและปิดการขาย การวางแผนการตลาด และการจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาด โดยสอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) แผนกวิชาการตลาดของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2545) กำหนดไว้ว่าครูผู้สอนจะต้องจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษาสามารถปฏิบัติงานได้ในอาชีพหลัก ได้แก่ การเป็นพนักงานขาย พนักงานการตลาด พนักงานจัดซื้อ พนักงานวิจัยและสถิติ และเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนให้มี

คุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการเป็นรูปแบบที่เสนอแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาแผนกวิชาการตลาดหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีคุณลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่เรียนมาส่งผลให้ผู้สอนมีวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ดี เหมาะสม ตรงตามที่สถานประกอบการต้องการ ซึ่งรูปแบบที่พัฒนาขึ้นแบ่งออกเป็น 6 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ระยะที่ 2 เชิญตัวแทนสถานประกอบการเข้าร่วมทำหน้าที่ในการนิเทศการสอน การพัฒนาคู่มือนิเทศการสอน การพัฒนาเครื่องมือประเมิน และการพัฒนาหลักสูตรร่วมกับครูผู้สอนในแผนกวิชา ระยะที่ 3 ผู้นิเทศการสอนนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมาใช้ในการพัฒนาศักยภาพครูผู้สอน ครูผู้สอนเข้ารับการพัฒนาศักยภาพตามคุณลักษณะที่สถานประกอบการต้องการ ระยะที่ 4 ครูผู้สอนที่ผ่านการพัฒนาศักยภาพมาพัฒนาวัสดุการสอน เช่น แผนบทเรียนสื่อ กิจกรรมทางการตลาด เครื่องมือวัดและประเมินผล ระยะที่ 5 ครูผู้สอนนำวัสดุการสอนที่พัฒนาขึ้นมาจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนโดยระยะนี้จะมีการประเมินการสอนของครูผู้สอนโดยผู้นิเทศ

การสอน ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินกิจกรรมทางการตลาดของผู้เรียนในระหว่างเรียน และจะต้องมีการประเมินคุณลักษณะผู้เรียนโดยตัวแทนจากสถานประกอบการ ระยะที่ 6 นำผลการดำเนินงานตามโครงการทั้งหมดมาประชุมกลุ่มผู้เกี่ยวข้อง เพื่อสรุปผลและรายงานผลต่อสถานศึกษา โดยนำผลการดำเนินงานที่ได้มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขในประเด็นที่มีผลการดำเนินงานต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้การดำเนินงานตามรูปแบบมีประสิทธิภาพและใช้เป็นต้นแบบในการจัดการเรียนการสอน แสดงในภาพที่ 1

ผู้วิจัยได้นำผลการประเมินรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนำเสนอในงานประชุมวิชาการระดับนานาชาติ Benjarat, Piya, Sirichai, TSU - AFBE International Academic Conference (2014) จากนั้นจึงนำรูปแบบที่ได้ผ่านการประเมินแล้วมาสู่การนำไปใช้จริงและได้ทำการประเมินผลการดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ซึ่งเป็นการประเมินแนวทางการดำเนินงานตามรูปแบบเพื่อให้ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียน มีคุณลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่เรียนมา

(Patrick, William J and Stanley, 1998)

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาองค์ประกอบตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ
2. เพื่อประเมินผลการดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

สมมติฐานการวิจัย

1. สมมติฐานที่ 1 ครูผู้สอนที่เข้าร่วมโครงการพัฒนาครูนิเทศก์ภายในสถานศึกษา มีผลสัมฤทธิ์จากการพัฒนาในการนิเทศการสอนสูงกว่าก่อนได้รับการพัฒนา
2. สมมติฐานที่ 2 ครูผู้สอนในแผนกวิชาการตลาดที่เข้าร่วมโครงการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพแผนกวิชาการตลาดมีผลสัมฤทธิ์จากการพัฒนาตามหลักสูตรสูงกว่าก่อนได้รับการพัฒนา
- 3 สมมติฐานที่ 3 ผู้เรียนที่ผ่านการเรียนโดยการสอนแบบบูรณาการมีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการสูงกว่า

ผู้เรียนที่ผ่านการเรียนโดยการสอนแบบ
ปกติ

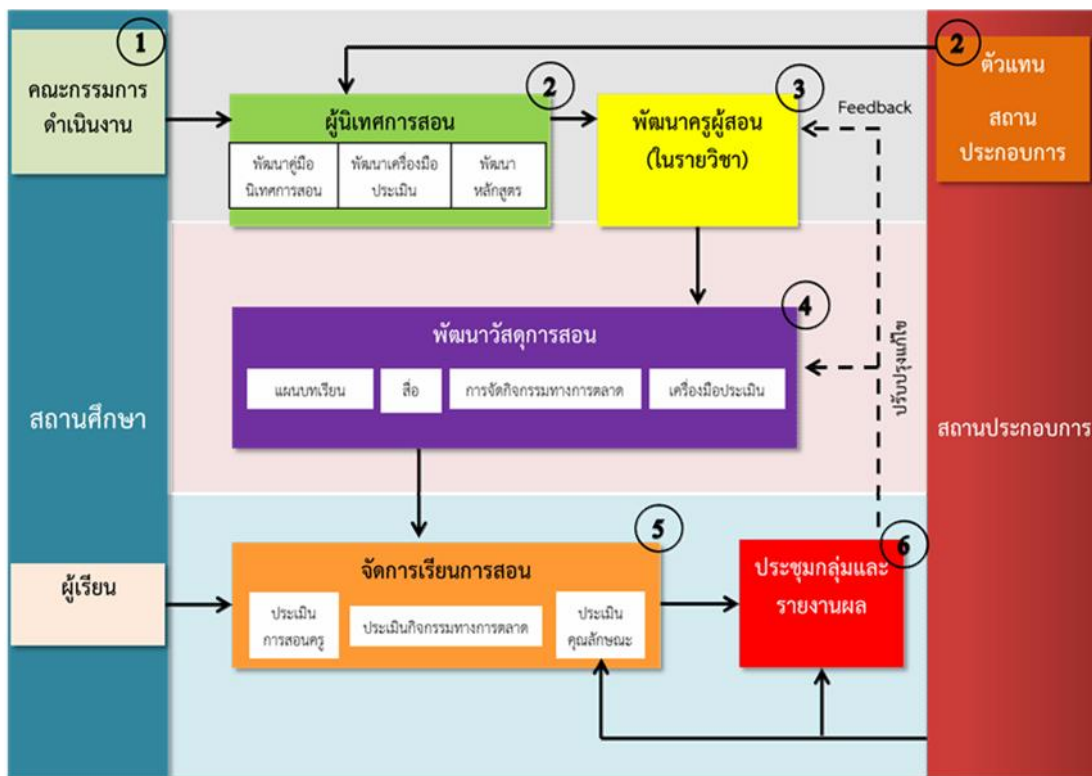
วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
เป็น ครูผู้สอน และผู้เรียน หลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

แผนกวิชาการตลาด สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
นี้เป็น ครูผู้สอน และผู้เรียน หลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
แผนกวิชาการตลาด วิทยาลัยพณิชยการ
บางนา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา โดยเลือกแบบเจาะจง

ภาพที่ 1 รูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับ
ความต้องการของสถานประกอบการ

(purposive sampling) รายวิชาในภาค
เรียนที่ 3/2557 ได้แก่ วิชากลยุทธ์
การตลาด วิชาการตลาดทางตรง

วิชาการตลาดเพื่อการส่งออก และวิชา
เทคนิคการนำเสนอ ประกอบด้วย
ระยะที่ 1 พัฒนาองค์ประกอบ
ตามรูปแบบ ประกอบด้วย ครูผู้สอน

และผู้เรียนแผนกวิชาการตลาด วิทยาลัย
พณิชยการบางนา จำนวน 30 คน
ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง
(purposive sampling) โดยวิธีการ
เลือกใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (sample
random sampling)

ระยะที่ 2 ดำเนินการจัดการ
เรียนการสอนตามรูปแบบการจัดการ
เรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนให้มี
คุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการ
ของสถานประกอบการ ประกอบด้วย
ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นิเทศการสอน
ครูผู้สอนในแผนกวิชาการตลาด จำนวน
39 คน และผู้เรียนหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557
จำนวน 28 คน จาก 1 ห้องเรียน
กำหนดเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
โดยสุ่มแบบอย่างง่าย (simple random
sampling) โดยวิธีการเลือกใช้วิธีการสุ่ม
อย่างง่าย (sample random sampling)

ระยะที่ 3 ประเมินผลการ
ดำเนินงานตามรูปแบบ ประกอบด้วย
คณะกรรมการดำเนินงาน ผู้นิเทศการ
สอน ครูผู้สอน นักศึกษาแผนกวิชาการ
ตลาด และตัวแทนสถานประกอบการ
จำนวน 38 คน ได้มาโดยการเลือก
แบบเจาะจง (purposive
sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ระยะที่ 1 พัฒนางค์ประกอบ
ตามรูปแบบฯ

1. แบบทดสอบความรู้ผู้เข้า
รับการพัฒนาก่อน-หลังการพัฒนาเป็น
แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 36
ข้อ

2. คู่มือนิเทศการสอน
หลักสูตรฝึกอบรม และแบบประเมิน
ความสอดคล้องของรายการประเมิน
ความเหมาะสมกับคู่มือที่ต้องการประเมิน
(IOC) ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมิน ใช้
เกณฑ์การประเมินความเหมาะสมเท่ากับ
หรือมากกว่า .50 จึงจะถือว่ารายการ
นั้นมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้เป็น
รายการประเมินได้

ระยะที่ 2 ดำเนินการจัดการ
เรียนการสอนตามรูปแบบ

1. เอกสารประกอบการ
สอน และแบบประเมินความคิดเห็นของ
ผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อเอกสารประกอบการ
สอน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating Scale) 5 ระดับ

2. แบบประเมินทักษะ
ผู้เรียน ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมิน ใช้
เกณฑ์การประเมินความเหมาะสมเท่ากับ
หรือมากกว่า .50 จึงจะถือว่ารายการ
นั้นมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้เป็น
รายการประเมินได้

ระยะที่ 3 ประเมินผลการ
ดำเนินงานตามรูปแบบ

1. แบบสอบถามความพึง
พอใจของผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงาน

ตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การดำเนินการวิจัย

1.พัฒนาองค์ประกอบตามรูปแบบ ได้แก่ การพัฒนาคู่มือนิเทศการสอน การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม การพัฒนาวัสดุการสอน

2. ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบ มีขั้นตอนดังนี้

2.1 แบ่งนักศึกษาออกเป็น

2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยวิธีการเลือกกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมใช้วิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (sample random sampling) สำหรับกลุ่มทดลอง คือกลุ่มที่ผู้วิจัยเลือกใช้ในการสอนแบบบูรณาการตามรูปแบบงานวิจัย และกลุ่มควบคุมใช้วิธีการสอนแบบปกติ

2.2 นำรายวิชาที่ผ่านการประเมินความสอดคล้องสมรรถนะรายวิชา มาตรฐานรายวิชา กับคุณลักษณะนำเสนอขายสินค้าหรือบริการและปิดการขายมาวางแผนการสอนร่วมกันโดยใช้ในการสอนกลุ่มทดลอง ได้แก่ วิชากลยุทธ์การตลาด (3202-2003) วิชาการตลาดทางตรง (3202-2017) วิชาการตลาดเพื่อการส่งออก (3202-2008) และวิชาเทคนิคการ

นำเสนอ (3202-2022) เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์แผนการเรียนโดยนำสมรรถนะที่ต้องการมาสู่การจัดทำแผนการเรียนในแต่ละรายวิชาโดยทั้ง 4 รายวิชาจะต้องจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่ครูผู้สอนได้ผ่านการฝึกอบรมตามที่สถานประกอบการต้องการโดยเริ่มจากวิชากลยุทธ์การตลาด สมรรถนะที่ต้องการคือ การเขียนแผนส่วนผสมกลยุทธ์ทางการตลาด การวิเคราะห์ตลาดเป้าหมาย และกำหนดกลุ่มเป้าหมาย จากนั้นครูผู้สอนในรายวิชา การตลาดทางตรงจัดการเรียนการสอนในสมรรถนะที่ต้องการ คือ การจัดกิจกรรมทางการตลาดแบบบูรณาการ วิชาการตลาดเพื่อการส่งออก สมรรถนะที่ต้องการ คือ การเขียนแผนการขาย และวิชาเทคนิคการนำเสนอขาย สมรรถนะที่ต้องการคือ การฝึกทักษะการพูด การนำเสนอขาย การปิดการขาย การเสริมสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพพนักงานขาย โดยครูผู้สอนแต่ละรายวิชาจะมีการจัดการเรียนการสอนที่สัมพันธ์ และต่อเนื่องกัน จบครบสมรรถนะที่ต้องการ การมอบหมายงานในการวิเคราะห์กรณีศึกษาจะเป็นผลิตภัณฑ์เดียวกันทั้ง 4 รายวิชา โดยครูผู้สอนแต่ละรายวิชาจะทราบเนื้อหาการสอน และการมอบหมายงานของกันและกันเพื่อไม่ให้เนื้อหาซ้ำซ้อนกัน

2.3 จากนั้นครูผู้สอนประเมินความรู้ผู้เรียน ได้แก่ กลุ่ม

ทดลองและกลุ่มควบคุมที่ผ่านการเรียนการสอนจากครูผู้สอนในเนื้อหาวิชาเดียวกันแต่มีวิธีการสอนที่แตกต่างกัน โดยใช้ข้อสอบชุดเดียวกันในการประเมินผล ซึ่งครูผู้สอนจะต้องร่วมกันจัดทำข้อสอบเพื่อวัดความรู้ผู้เรียนและนำข้อสอบไปหาคุณภาพของแบบทดสอบโดยมีการหาค่าความเชื่อมั่น ค่าอำนาจจำแนก และค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ

2.4 ครูผู้สอนจะดำเนินการฝึกทักษะให้กับผู้เรียน ได้แก่ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยวิธีการฝึกทักษะมีความแตกต่างกัน ดังนี้ กลุ่มทดลองจะถูกฝึกตามเนื้อหาที่มีการสอนแบบบูรณาการตามหลักสูตรฝึกอบรมที่สถานประกอบการต้องการ โดยทั้ง 4 รายวิชาจะมอบหมายงานในการฝึกทักษะการนำเสนอและปิดการขายซึ่งใช้ผลิตภัณฑ์เหมือนกัน ส่วนกลุ่มควบคุมครูผู้สอนจะทำการฝึกทักษะตามที่ครูผู้สอนมีประสบการณ์ และผลิตภัณฑ์ที่ทำการฝึกทักษะมีความแตกต่างกันทั้ง 4 รายวิชา โดยครูผู้สอนจะไม่ทราบว่าเป็นแต่ละรายวิชาฝึกอย่างไร

2.5 ครูผู้สอนจัดกิจกรรมประเมินทักษะของผู้เรียนทั้งสองกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยจัดกิจกรรมการประเมินคุณลักษณะผู้เรียนโดยเชิญตัวแทนสถานประกอบการที่มีความเชี่ยวชาญในผลิตภัณฑ์ที่ทำการคัดเลือกมาเป็นผู้ประเมิน นำผลการ

ประเมินทักษะเปรียบเทียบกับผู้เรียนทั้ง 2 กลุ่ม

2.6 ประเมินความพึงพอใจผู้เรียนกลุ่มทดลองในการสอนแบบบูรณาการร่วมกันนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขวิธีการจัดการเรียนการสอนต่อไป

3. ประเมินผลการดำเนินงานตามรูปแบบ โดยเชิญผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานตามรูปแบบมาประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับผลการดำเนินงานตามรูปแบบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาองค์ประกอบตามรูปแบบฯ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อคู่มือนิเทศการสอน หลักสูตรพัฒนาครูผู้สอน และเอกสารประกอบการสอน สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ระยะที่ 2 ดำเนินการจัดจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบฯ ผลการเปรียบเทียบความรู้ของผู้เข้าอบรมก่อน หลังการอบรม ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในการประเมินคุณลักษณะผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ สถิติ

พื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t-test

ระยะที่ 3 ประเมินผลการดำเนินงานตามรูปแบบ โดยผลวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานตามรูปแบบฯ เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อขั้นตอนต่างๆ ในการจัดเรียนการสอน สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

ผลการวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยต่อการพัฒนาคู่มือนิเทศการสอน และหลักสูตรฝึกอบรม อยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.47 และ 4.01 ตามลำดับ

ผู้เชี่ยวชาญเห็นด้วยต่อการสร้างเอกสารประกอบการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับ

ความต้องการของสถานประกอบการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.31$)

ระดับความรู้ของผู้เข้ารับการฝึก ก่อนและหลังการอบรม การพัฒนาครูนิเทศก์ภายในสถานศึกษา ในภาพรวมผู้อบรมมีความรู้หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ระดับความรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมก่อนและหลังการอบรมการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพแผนกวิชาการตลาด ในภาพรวมผู้อบรมมีความรู้หลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในการประเมินคุณลักษณะผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ด้านความรู้ และทักษะ กลุ่มทดลองมีความรู้และทักษะสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.69$) (ตาราง 1-6)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อการสร้างเอกสารประกอบการสอน

รายการ	\bar{X}	S.D	ความหมาย
1. วิชา กลยุทธ์การตลาด (3202-2003)	4.41	.63	มาก
2. วิชา การตลาดทางตรง (3202-2017)	4.30	.64	มาก
3. วิชา การตลาดเพื่อการส่งออก (3202-2008)	4.22	.66	มาก
4. วิชา เทคนิคการนำเสนอ (3202-2022)	4.34	.67	มาก
รวม	4.31	.62	มาก

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความรู้ของผู้เข้าอบรมก่อนและหลังการพัฒนาครูนิเทศก์ภายในสถานศึกษา

คะแนน	\bar{X}	S.D	t	df	Sig.
ก่อนอบรม	21.31	5.66	-5.109*	21	.000
หลังอบรม	27.18	2.88			

* $p < .05$

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความรู้ของผู้เข้าอบรมก่อนและหลังการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนวิชาชีฟแผนกวิชาการตลาด

คะแนน	\bar{X}	S.D	t	df	Sig.
ก่อนอบรม	10.66	2.95	-4.235*	8	.003
หลังอบรม	13.22	2.81			

* $p < .05$

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความรู้การนำเสนอขายสินค้าหรือบริการและปิดการขาย โดยเปรียบเทียบกับนักศึกษา 2 กลุ่ม

คะแนน	\bar{X}	S.D	t	df	Sig.(p)
กลุ่มควบคุม	28.07	6.22	7.045*	53	.000
กลุ่มทดลอง	41.14	7.45			

* $p < .05$

ตารางที่ 5 ผลการประเมินทักษะการนำเสนอขายสินค้าหรือบริการและปิดการขาย
โดยเปรียบเทียบกับนักศึกษา 2 กลุ่ม

คะแนน	\bar{X}	S.D	t	df	Sig.(p)
กลุ่มควบคุม	84.90	5.46	3.115*	53	.003
กลุ่มทดลอง	90.69	8.02			

* $p < .05$

ตารางที่ 6 ผลการประเมินความพึงพอใจของเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานการพัฒนา
รูปแบบ การจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้อง
กับความต้องการของสถานประกอบการ

รายการ	\bar{X}	S.D	ความหมาย
1. ด้านผู้เรียน	4.68	.46	มากที่สุด
2. ด้านตัวแทนสถานประกอบการ	4.60	.57	มากที่สุด
3. ด้านตัวแทนสถานศึกษา	4.80	.37	มากที่สุด
รวม	4.69	.46	มากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการมีทั้งหมด 6 ระยะ และได้ นำรูปแบบไปดำเนินการจริงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีบางประเด็นที่ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายเพิ่มเติม ดังนี้

1. การพัฒนาองค์ประกอบตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

ผู้วิจัยได้สร้างคู่มือประกอบรูปแบบประกอบด้วย คู่มือนิเทศการสอนหลักสูตรฝึกอบรม เอกสารประกอบการสอน จำนวน 4 รายวิชา สรุปผลตามลำดับดังนี้ วิชา กลยุทธ์การตลาด (3202-2003) วิชา การตลาดทางตรง (3202-2017) วิชา การตลาดเพื่อการส่งออก (3202-2008) และวิชาเทคนิคการนำเสนอ (3202-2022) ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.61 4.47 4.01 และ 4.31 ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของสิริชัย นัยกองสิริ (2555: 78-87) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาแบบการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยบูรณาการการสอนในสถาน

ประกอบการ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมผู้เกี่ยวข้องเห็นด้วยกับคู่มือการดำเนินงานตามรูปแบบระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) ซึ่งการจัดพิมพ์รูปแบบคู่มือมีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$) เนื่องจากมีการวางผังลำดับขั้นตอนการดำเนินงานทุกระยะไว้ในคู่มือได้อย่างชัดเจน และสามารถที่จะนำไปศึกษาขั้นตอนการดำเนินงานตามรูปแบบได้ด้วยตนเอง

2. ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบและเก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานตามรูปแบบจากผลการวิจัยพบว่า ระดับความรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรมก่อนและหลังการอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ คำนิง ทองเกตตุ (2547:195-210) ได้ทำการศึกษางานวิจัยเรื่อง การพัฒนาและหาประสิทธิภาพรูปแบบการนิเทศภายในของสถานศึกษาที่สอนด้านช่างอุตสาหกรรม พบว่า ประสิทธิภาพของหลักสูตรการฝึกอบรม ในขั้นตอนการวิจัยภาคทฤษฎี มีประสิทธิภาพ ร้อยละ 80.56 โดยเนื้อหาในการนิเทศการสอนช่วยให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนสนใจ และนำไปสู่การช่วยเหลือเพื่อนครูให้สามารถปรับปรุงการสอนได้ดีขึ้น โดยจะต้องมีแบบประเมิน เกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือ

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในการประเมินคุณลักษณะผู้เรียนที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ผู้เรียนกลุ่มทดลองมีความรู้ และทักษะในการเรียนสูงกว่ากลุ่มควบคุม แสดงให้เห็นว่าการสอนแบบบูรณาการสามารถจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนมีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการได้จริง มีความเหมาะสม สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วตามเอกสารและตัวอย่างต่างๆ ที่อยู่ในคู่มือ หลักสูตร เอกสารประกอบการสอนที่ครูผู้สอนพัฒนาขึ้น จึงควรนำรูปแบบนี้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

3. ประเมินผลการดำเนินงานตามรูปแบบ ผู้วิจัยได้ประเมินผลการดำเนินงานตามรูปแบบโดยประชุมผู้เกี่ยวข้อง โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานตามรูปแบบฯ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.69$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรธิดา วิเศษศิลปานนท์ (2555:18-19) ได้ทำการศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล พบว่า แนวทางการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยในด้านหลักสูตร จะต้องมีการจัดเนื้อหาให้ทันสมัย และเชื่อมโยงกับงานตาม

วิชาชีพของนักศึกษา ชุมชน และสังคม มีการปรับวิธีการสอน เอกสารประกอบการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับผู้เรียน ออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการเป็นพนักงานขาย ควรเน้นเรื่องของบุคลิกภาพเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการนำเสนอขายสินค้าหรือบริการ เนื่องจากบุคลิกภาพของการเป็นพนักงานขายเป็นความประทับใจแรกที่ลูกค้ามองเห็นก่อนการนำเสนอขาย และนักขายจะต้องรู้และเข้าใจสินค้าของบริษัทอย่างท่องแท้ พร้อมทั้งสินค้าของคู่แข่งชั้น ข้อเปรียบเทียบ เพื่อการขาย ตอบข้อซักถามแก่ลูกค้า เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ลูกค้าในการที่จะปิดการขาย อีกสิ่ง

สำคัญคือ ความซื่อสัตย์สุจริตของนักขาย ที่จะต้องมีต่อลูกค้าและบริษัท

1.2 การประเมินทักษะผู้เรียน พนักงานขายที่ดีไม่ควรมุ่งในการขาย ควรมีการพูดคุย สร้างเป็นกันเองให้กับลูกค้า เพราะบางครั้งการตัดสินใจซื้อไม่ได้อยู่ที่คนขายพูดเก่งแต่อยู่ที่ความจริงใจที่มีให้กับลูกค้า และเปิดโอกาสให้สถานประกอบการมาเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนทำให้ทราบถึงมุมมองของการเรียนการสอนมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากการดำเนินงานพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ควรเน้นเรื่องการพัฒนาบุคลิกภาพเป็นสิ่งสำคัญ โดยมีการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมหรือเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านบุคลิกภาพมาทำการพัฒนาผู้เรียน โดยจัดอบรมเป็นหลักสูตรระยะสั้นในการพัฒนาบุคลิกภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพที่ดีในการเป็นพนักงานขาย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงแรงงาน. (2558). *ข้อมูลความต้องการแรงงานจำแนกตามหมวดอาชีพ เดือนมกราคม* กรุงเทพฯ : กองวิจัยตลาดแรงงาน กรมการจัดหางาน.
- คำนึ่ง ทองเกตุดู. (2547). *การพัฒนาและหาประสิทธิภาพรูปแบบการนิเทศภายในของสถานศึกษาที่สอนด้านช่างอุตสาหกรรม*. ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

- ดาราวรรณ แก้วเขียว. (2554). คุณลักษณะบัณฑิตสาขาการตลาดตามความต้องการของตลาดแรงงานในเขตพื้นที่ อำเภอเมือง จ.เชียงราย วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต. วิทยาลัยเชียงราย.
- พรธิดา วิเศษศิลปานนท์. (2555). แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพศึกษาทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี มหาวิทยาลัยมหิดล. วารสารศึกษาศาสตร์ (ปีที่ 6 ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม พ.ศ. 2555) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, หน้า 18-19.
- สิริชัย นัยกองศิริ สุราษฎร์ พรหมจันทร์ และปิยะ กรกขจินตนาการ (2555). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยบูรณาการการสอนในสถานประกอบการ. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ, ปีที่ 6 , ฉบับที่ 2 ,กรกฎาคม-ธันวาคม, หน้า 78-87.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนด้านอาชีวศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- Patrick, William J and Stanley, Elizabeth C. (1998). "Teaching and Research Quality Indicators and the Shaping of Higher Education," Research in Higher Education.
- Ratchawang, B., Korakotjintanakarn, P., Naigongsiri, S. (2014). " Developing an Educational Framework to Create Student Qualities as Required by Enterprises" TSU-AFBE International Academic Conference 2014 " Management and Business Education in a Rapidly Changing Environment " , Bangkok, Thailand, November 5-6, pp251-259.